

Bilag 38

Klimatiltag d. 20. dec. 2021 – input fra møde med referencegrupper

Med tak til alle deltagere ved klimaarrangementet 20. december er her opfølgningen på jeres gode forslag om klimaindsatser. I vil på mødet d. 11 januar blive præsenteret for beregninger på de nye klimatiltag.

Affald	Opfølgning/kommentar	Effektvurdering på klimaregnskab
Styr på forsyningskæderne/afsætningskæderne af plast?	I Furesø Kommune har vi fokus på forsyningskæderne og tager dialogen med Vestforbrænding, som står for afsætning af genanvendelige affaldsfraktioner fra interessentkommunerne.	CO2-effekt af plastudsortering på regnskabet er ca. 9.000 ton. Se klimakort nr. 23 og 24. Den fulde reduktion af CO2 opnås kun hvis all plasten genbruges eller genanvendes.
Sorteringsguider kunne hænge på genbrugsstationerne.	Pladsmedarbejderne på genbrugsstationerne har en stor rolle som sorteringsguider på genbrugsstationerne. Hvert år uddannes børn og unge som affaldsambassadører. Derudover er der skriftlige sorteringsguider elektronisk på hjemmesiden til husholdningsaffald. og vi har et pilotprojekt om at skabe mere information om de enkelte fraktioner på genbrugsstationerne.	Dette egner sig ikke til at lave CO2 ækvivalent beregninger på
Klimatilpasning	Opfølgning/kommentar	Effektvurdering på klimatilpasning
Beplantning som kan suge regnvandet vil være en god løsning til regnvand	I hvilke områder af kommunen? Hvordan skal det fremmes?	
Nybyggeri: Bedre koordinering af anlægsarbejde. Så behøver man ikke grave vejene op mange gange ved hjælp af bedre koordinering.	Dette gøres hver gang det er muligt.	Vi arbejder på at finde beregninger, på eksempler.
Kan man regne på hvor meget CO2 der spares på at holde regnvand på	Novafos vil undersøge klimaeffekten af at holde regnvand på egen grund	Vurderingen kan forventes i foråret 2022

egen grund? hvis man på den måde kan undgå at rørlægge med cementrør?		
Arealanvendelse og landbrug	Opfølgning/kommentar	Effektvurdering på klimatilpasning
Plant flere træer og opnå et negativt CO2-bidrag		CO2-effekt er ca. 10 ton per hektar skov per år. Et fuldudvokset træ binder 2-5 ton CO2. Konvertering af 10 % af landbrugsareal til skov vil give en årlig CO2-reduktion på 600-1200 ton.
Lad være at fælde træer. Hvis man fælder træer så udnyt materialerne så CO2'en ikke slippes ud.		Se ovenfor
Økonomisk tilskud til borgere til at plante et træ eller lave tiltag på egen grund fx insekthotel. (udover selve klimaeffekten giver dette en opmærksomhed på bæredygtighed hos borgerne).		Se ovenfor
Vi skal huske biodiversiteten selv om den ikke tæller på CO2 kontoen. Med hensyn til Flyvestationen så har de befæstede arealer (startbanen) direkte afløb uden forsinkelse til mosen og Tibberup Å. Hvis man nedsiver på stedet, vil man belaste åen mindre ved store regnskyl og øge biodiversiteten ved at skabe vådområder.		
Cirkulær Økonomi, vareforbrug, kost	Opfølgning/kommentar	Effektvurdering på klima
Viden omkring madspild		Institutionerne i Furesø kommune købte samlet set 80% økologi med udgangen af 2020. Da ingen af kommunens køkkener har fået nogen form for økonomisk tilskud til de dyrere

		<p>økologiske varer siden 2012, er en stor del af pengene til den økologiske merpris fundet via minimering af madspild, en disciplin, som Furesø Kommunes køkkenansatte er eksperter i. Der vil altid være lidt flere potentialer at finde i enkelte køkkener, men det vil kun i meget lille skala kunne reducere klimabelastningen fra madspild yderligere. På ældreområdet er der dog stadig en del ikke indløste potentialer for minimering af madspild, da corona forhindrede fortsættelsen af en intensiv indsats i 2019. Et madspildsprojekt i 2018 på plejecenter Lillevang viste et spild på ca. 30 tons om året. Hertil skal lægges et forventet tilsvarende spild fra de øvrige ældreinstitutioner i kommunen på ca. 70 tons. Spildet kan erfaringsmæssigt reduceres med min. 40% hvis opgaven prioriteres. Dette betyder et potentiale for at minimere madspildet på ældreområdet med min. 40 tons svarende til minimum 40 tons CO₂ ved en konservativ fastsættelse af klimabelastningen fra fødevarerne.</p>
<p>Kommunens CO₂-udledning fra vareforbrug skal beregnes og et reduktionsmål skal vedtages (selvom det ikke påvirker udledningen inden for kommunegrænserne). Dette er nødvendigt for at fjerne enhver tvivl om, at kommunen mener denne kategori (vareforbrug) er vigtig. Uden sådanne beregninger er det også umuligt at se om grønne tiltag inden for denne kategori har nogen som helst effekt.</p>		<p>Klimakort om fødevarer.</p>
<p>Kommunen er en stor forbruger og vi ser helst der bliver indkøbt mere miljørigtige produkter, som har en længere levetid. Indkøbte varer</p>	<p>Dette er en del af Furesø Kommunes indkøbspolitik der er under udarbejdelse. Indkøb sker via SKI med fokus på klimakrav.</p>	<p>Ikke belyst. Se eventuelt klimakort nr. 22 vedr. genanvendelse af ressourcer.</p>

skal leve op til veldefinerede krav om fx CO2-udledning.		
Vigtigt at reducere forbruget af plastik.	<p>Dette er en del af Furesø Kommunes indkøbspolitik der er under udarbejdelse. Indkøb sker via SKI med fokus på klimakrav.</p> <p>Til Referencegruppemedlemmerne Har gruppen ideer indsatser der ska reducere forbrug af plastic, privat, i butikker, kommunalt etc. ?</p>	CO2-effekt af plastudsortering er ca. 9.000 ton. Se tiltag 23 og 24 i effektvurderingsnotat.
Lave en too good to go i institutionerne, som kan formindske madspild i Kommunen.		<p>Furesø kommune køkkenansattes er blandt de i Danmark og dermed i verden, der har de stærkeste kompetencer indenfor reduktion af madspild, (jf. opnåelsen af 80% økologi uden meromkostninger, som kun kan nås via en meget væsentlig reduktion i madspildet).</p> <p>På ældre- og omsorgsområdet er indførelse af intensiv madspildsreduktion dog udsat nu på andet år pga. corona. Så snart disse produktions- og modtagekøkkener får mulighed for at gennemføre samme madspildsindsats som kommunens øvrige køkkener, vil det primært være det ikke-hygiejnisk tilladte tallerkenspild, der udgør madspildet. Øvrigt spild, vil blive genanvendt i køkkenerne til nye retter. En too-good-to go- ordning vil således ikke være meningsfuld at etablere.</p>
Take away (mod betaling) fra kommunens køkkener. Vil både være en luksusgode for medarbejdere og potentielt give en klimagevinst grundet stordriftsfordele. Hvis maden ofte er planterig, kan man håbe at borgere/medarbejdere bliver inspireret af dette.	Den lovgivning der gælder kommuner muliggør ikke at kommunerne sælger varer.	

<p>Oftere/permanent repair cafe i bymidten/bytorv</p>	<p>Repair Cafe: er der behov for yderligere aktivitet i eksisterende?</p> <p>Den Socialøkonomiske Virksomhed Fontainehuset har en del Repair og deres vurdering er følgende: Der er potentiale i en permanent cafe, hvor der kan være en kombination mellem repair, byttebiks og upcycling.</p>	<p>Ikke belyst. Se eventuelt klimakort nr. 22 vedr. genanvendelse af ressourcer.</p>
<p>Krav til butikker i bymidten/bytorv fx ang. samlet CO2-udslip både i form af forbrug, men også ang. hvilket varer de forhandler.</p>	<p>Kommunen kan ikke stille krav, men kommunen kan informere og facilitere og indgå i partnerskaber.</p>	<p>Ikke belyst. Se eventuelt klimakort nr. 22 vedr. genanvendelse af ressourcer.</p>
<p>Genbruge eller sende de byggematerialer som bliver til overs ved kommunens byggeprojekter til genbrug.</p> <p>Købe genbrugsmaterialer i den udstrækning det er muligt.</p> <p>Se eventuelt klimakort nr. 22 vedr. genanvendelse af ressourcer.</p>	<p>Kommunens genbrugspladsers byggematerialer bliver pt. bl.a. genbrugt til div. vejunderlag (især mursten og betonfraktionerne), div. trykkede træplader (bl.a. "Ikea"-møbler) fra indendørs træ, nyt glas (fra fladt glas) samt energi/varme (udendørs træ/polstrede møbler).</p> <p>I forvaltningen er der en stigende opmærksomhed på mulighederne og senest er der lavet lidt genbrug af tekniske anlæg. En fjernvarmeveksler fra Solsikken (ved siden af Farum Rådhus) som skal rives ned er blevet flyttet ud på Sønderøskolen og en stor gaskedel fra Syvstjerneskolens blev flyttet over på Solvangskolen da</p>	<p>Forslaget kvalificeret, tilstrækkeligt til at det kan regnes på:</p> <p>Er det direkte genbrug der menes? På genbrugspladsernes områder i Furesø Kommune er der pt. ikke mulighed for at private/erhvervsaktører direkte kan tilgå og genbruge bygge materialer.</p> <p>Hvis det er sådanne ambitioner referencegruppen ønsker at foreslå, er det nødvendigt (baseret på de foreløbige erfaringer fra både Danmark (inkl. ARKs Sydhavnsanlæg) og det store udland) at finde et sted med STORE mængder plads og gode tilkørselsforhold. De nuværende genbrugsstationer har desværre ikke denne slags areal til rådighed.</p> <p>Genbrug af byggematerialer kræver ansatte der kun tager imod byggematerialer, systematiserer og assisterer borgerne samt omfattende fysiske/konstruktionsmæssige rammer.</p>

	<p>Syvestjerneskolens fik fjernvarme.</p> <p>Ved en større udskiftning af cirkulationspumper for et års tid siden, blev de gamle pumper leveret tilbage til Grundfos som skiller dem ad og bruger materialerne igen.</p> <p>Medarbejderne arbejder på at indtænke materialegenbrug mere systematisk ind i aktuelle og kommende projekter. Bl.a. kan både isoleringen og tagpappen fra Stavnsholtskolens nye tag leveres tilbage til producenterne for genanvendelse når taget skal skiftes næste gang om mange år.</p>	
<p>Stille krav til CO₂-udledning fra byggematerialer for nye byggerier i Furesø for både kommunen selv, virksomheder og borgere (hvis dette altså er lovgivningsmæssigt muligt).</p>	<p>I Furesø Kommune er der krav om DGNB certificering af større byggerier.</p> <p>Det undersøges om der er ny statslig regulering/klassificering på vej.</p>	<p>Se ovenfor</p>
<p>Ift vareforbrug og cirkulær økonomi tager jeg udgangspunkt i en almindelig borgers liv og synes tallene fra CONCITO med udledningen for en gennemsnitsdansker er interessante. Måske de tal kan kombineres med indkomsttal for Furesø, så de giver et bedre billede af højeste indkomster, middelindkomster og</p>		<p>Aarhus universitet har foretaget en analyse med den tilgang. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921800919319305</p>

lave indkomster i kommunen.		
<p>Hvad ville CO2 reduktionen være hvis kommunens kantiner serverede kød to gange ugentligt? (jeg ved ikke hvor meget kød der serveres nu..?)</p> <p>Og hvad ville CO2 reduktionen være hvis f.eks. halvdelen af Furesøs borgere også kom ned på at spise kød to gange ugentligt? Det kan også være en anden % sats, men jeg synes gerne den må sigte højt :) Hvad hvis alle Furesøs borgere spiste vegansk 1 dag om ugen? Hvad ville CO2 reduktion være?</p>	<p>Kødforbruget i kommunens kantiner og øvrige køkkener er reduceret med 13 % siden 2012. Langt de fleste køkkener har et meget begrænset forbrug af kød, det er primært ældrekøkkenerne hvor der gælder særlige standarder der trækker kødforbruget op mens daginstitutioner og skolekantiner bruger meget lidt kød.</p>	<p>klimakort nr. 21 belyser betydningen af ændringen i kostvaner.</p>
<p>Når kødforbruget reduceres, skal grøntsager og bælgfrugter fylde mere. Hvad ville det koste og have af betydning hvis kommunen havde et månedligt grøntsagsbaserede måltids kurser? Findes der data på hvad et tilbagevendende kursus kan betyde for en omlægning af kosten?</p>	<p>Kommunen holder allerede kurser for køkkenansvarlige og køkkenmedarbejdere. Køkkenmedarbejderne holder desuden kurser for forældre i daginstitutioner og på 2-6 årlige klimadage har der de seneste fem år været miniworkshops og inspirationsnak om økologi, flere grøntsager og mindre kød.</p>	<p>Se klimakort nr. 21 om ændring i kostvaner</p>
<p>Hvad hvis 10% af familierne i Furesø begyndte at dyrke størstedelen af deres grøntsager i egen have - eller i et have fællesskab? En af de store udfordringer ved landbrugets måde at dyrke på er pløjning af jorden som frigiver CO2. I en parcelhushave vil man som regel dyrke</p>	<p>Den største klimabelastning fra købt frugt og grønt kommer fra selve produktionen hos landmanden - fra kunstgødningen og maskinerne. Transporten er en mindre andel, også når det gælder import. Næsten halvdelen af danskerne (40-45%) dyrker krydderurter, grøntsager, frugt og bær</p>	<p>SAKSET FRA NETTET: I gennemsnit spiser danskerne, ifølge de seneste tal fra DTU Fødevareinstituttet, 430 gram frugt og grønt om dagen – heraf er ca. 300 gram frugt. Altså kun 130 g grøntsager pr. dag pr. dansker. Sakset fra nettet og DR: "Inden for det seneste år har 43 procent af danskerne dyrket krydderurter eller grøntsager hjemme på terrassen, på altanen eller i vindueskarmen. Lidt mere end en tredjedel af danskerne har dyrket grøntsager i deres drivhus eller i en køkkenhave. Det viser det seneste Madindeks</p>

<p>gravefrit (mange fordele ved den metode) og der er ingen transport forbundet med disse grøntsager. Kan det beregnes hvor meget CO2 der spares hvis 10% af familierne dyrker mellem 60-70% af deres grøntsager selv ved gravefri dyrkning?</p>	<p>til eget forbrug i større eller mindre omfang. Bruges data fra Danmarks Statistik spiser Furesø Kommunes 41.000 borgere i runde tal 17.000 tons grønt og frugt om året med en klimabelastning på ca. 8.500 tons, men vi ved ikke hvor meget, der er dyrket i egne haver. Hvis 40% af Furesø Kommunes 41000 borgere blev ansporet til at dyrke halvdelen af deres frugt og grøntsager selv, ville det betyde en lille kommunal reduktion af klimabelastningen på knap 2000 tons CO₂ om året. Da mindre end 10% (7-8%) af klimaaftrykket fra fødevarerne kommer fra frugt og grønt, er det vigtigste klimaråd således stadig at reducere kødet og spise langt mere plantebaseret uanset dyrkning. Skal selvforsyningen af frugt og grønt give en klimagevinst, kræver det, at der dyrkes uden den klimabelastende kunstgødning og efter de regenerative principper (gravefrit og med udstrakt brug af kompost). Selvom selvforsyning af frugt og grønt således ikke er giver en stor klimagevinst, er det alligevel værd at fremme i større skala, da regenerativ havedyrkning generelt er med til at lagre CO₂ i jorden og dermed bidrage positivt til klimabelastningen. Samtidigt giver</p>	<p>fra Madkulturen, som hvert år undersøger danskernes madvaner". Citatet er herfra:</p> <p>https://www.madkulturen.dk/wp-content/uploads/2019/08/MadIndeks_2017.pdf https://www.bolius.dk/kan-du-leve-af-din-koekkenhave-8035</p>
--	---	--

	<p>regenerativ haveyrkning en kæmpe og uvurderlig gevinst for biodiversiteten samtidigt med at den bidrager positivt til borgernes fysiske og mentale sundhed via masser af frisk luft og motion, mindre stress, større livsglæde og stor tilfredshed med smag og sprødhed i de hjemmedyrkede råvarer.</p> <p><i>Data fra Danmarks statistik, Madkulturen, DTU og Fødevarestyrelsen.</i></p>	
<p>Findes der tal på hvad deleordninger kan rent CO2 besparelsmæssigt? Hvis f.eks. 5 husstande deles om en græsslåmaskine, hvor meget CO2 spares så? Eller 10 husstande om en boremaskine? Eller 3 husstande om 1 bil?</p>		<p>Se klimakort nr. 22 om CO2-effekt ved øget genanvendelse.</p> <p>Der udarbejdes nyt kort om klimaeffekten ved deleøkonomi. Stor effekt på elektronik affald, 38 kg CO2 sparet per kg elektronik.</p>
<p>Hvis alle borgere i Furesø reducerede deres indkøb af nyt tøj med 30%, 40% eller 50% - hvor meget ville det spare i CO2 udledning?</p>		<p>Se klimakort nr. 22 og kommentar ovenfor.</p> <p>Kan kun beregnes pba. generiske nationale tal</p>
<p>Hvad ville det betyde i CO2 reduktion hvis f.eks. 20% af alle køb af bærbare PC'er i Furesø blandt borgerne var brugte?</p>		<p>Se klimakort nr. 22</p>
<p>Findes der tal på hvor meget elektronik der smides ud hvert år, som godt kunne repareres?</p>		<p>Udarbejdes, Elektronikaffald kan findes i affaldsstatistikken for Furesø.</p>
<p>Findes der tal på hvor meget CO2 reduceres hvis flere lærer at reparere deres ting</p>		<p>undersøges</p>

(både tøj og andre ting og sager)?		
Findes der undervisnings- eller oplysningsmateriale som fortæller forbrugerne om hvad det kræver at producere en støvsuger eller et nyt køkken, eller en ny bil?		Ikke belyst. Se eventuelt klimakort nr. 22.
Klimavurderinger i politiske beslutninger	<p>Udvalgssager kan vurderes i forhold til en grøn omstilling af kommunen. Det viser erfaringer fra Århus og Middelfart hvor det er praktiseret således: hver udvalgssag har et klimapunkt, punktet indeholder en vurdering af klimaeffekten der måles i CO2-ækvivalenter og klimatilpasningsevne. De to vurderinger sidestillet med punktet økonomi der i forvejen fremgår af alle udvalgssager.</p> <p>UDFORDRING</p> <p>Sikre at alle administrative medarbejdere der laver politiske udvalgssager i kommunen, og som ikke arbejder med klima, er i stand til at lave klimavurderinger af sager. Erfarignerne fra Middelfart viser et stort potentiale, da klimavurderinger gør det nemmere at træffe politiske valg, der bringer os nærmere CO2- målet i 2030.</p> <p>Understøtter CO2-reduktionen lokalt og 70 % målsætningen.</p>	
Varme og strategisk energiplan	Opfølgning/kommentar	Effektvurdering på klima

Mere information til borgere med brændeovne	Behov for at afklare budskabet? Fyre mindre eller fyre ordentligt? Hvilke oplysningsstrategi? Passiv oplysning (fx hjemmeside) eller aktiv oplysning (fx e-boks). Emnet berøres i varmeplanen.	Mindre brændeforbrug har ingen direkte effekt på CO2-regnskabet da biomasse som udgangspunkt regnes CO2-neutralt. Det er en mindre del af opvarmningsbehovet som vurderes at komme fra brænde og en anden biomasse i dag (ca. 3 %).
Støtte til varmepumper i overgangsperioden til fjernvarme, så man stadig kan få en stor fjernvarme tilslutning	Furesø Kommune kan ikke give tilskud til varmepumper. Tiltaget kan have en modsatrettet effekt, idet der er en risiko for borgerne ikke skifter tilbage til fjernvarme. Forvaltningen undersøger muligheden for at fjernvarmeselskaber kan tilbyde lånefyur til kunder med udtjente gasfyur indtil der kommer fjernvarme	CO2-effekt forbundet med udvidelse af fjernvarmeforsyning er belyst i klimakort nr. 14 og 15)
Kan Furesø Kommune være medejer af en havvindmøllepark?	Ja, Furesø Kommune kan via et selvstændigt selskab investere i vindmøller. Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune har investeret uden for egen kommunegrænse. Udviklingen af havvind styres pt primært af udbud som staten gennemfører. Det kan gøre det vanskeligt at forcere udbygningshastigheden.	CO2-effekt i 2030 vil afhænge af investeringens størrelse og CO2-indholdet af den fortrængte el. Som udgangspunkt antages importeret el at være grøn i 2030. Tiltaget vil give større sikkerhed for at det bliver tilfældet.
Hvor mange oliefyr er der i Kommunen?		Forbruget af olie i energiregnskabet svarer til 600 standardboliger.
Hvad er potentialet for solceller på tage? (hos kommunens selv, private og virksomheder)	Der er ikke foretaget en kortlægning af potentialet, men det kunne være relevant at undersøge. Vigtigt at skelne mellem det teoretiske potentiale og et sandsynligt/realiserbart potentiale, som afhænger af en række kvalitative	Der er foretaget en effektvurdering, af at sætte solceller op på 2 % af tagarealet i kommunen, se klimakort nr. 19. Dette er tilstrækkeligt til at dække ca. 6 % af det nuværende elforbrug og giver en CO2-reduktion på 3500 ton i dag (2018 data). I takt med den grønne omstilling af den øvrige elforsyning reduceres tiltagets CO2-effekt. Se også effektvurdering af solceller på kommunens egne tage (se klimakort 18).

	(æstetik) og økonomiske forhold (brugerøkonomi og adgang til finansiering mv).	Forvaltningen har igangsat en analyse af om det er muligt at lave et elselskab, så kommunen frit kan sætte solceller op, forventet levering af rapport ultimo januar 2022. Hvis selskabet giver underskud, må kommunen ikke realisere tiltaget.
Ønske om at kortlægge potentialet og mulighederne for at udnytte overskudsvarme fra virksomheder	Det er relevant at kortlægge potentialerne i dialog med Farum Fjernvarme og Vestforbrænding for at få deres syn på sagen og afklare, i hvilket omfang potentialerne allerede er belyst.	Kan effektvurderes når/hvis, der foreligger en vurdering af potentialet for overskudsvarme
Forslag om at undersøge muligheder for at udnytte varme fra kommunens søer.	Se ovenfor.	Se ovenfor.
Hvad er mulighederne for geotermi i kommunen?	Tidl. undersøgelser ved Farum Fjernvarme peger på at der er et stort potentiale for at producere geotermisk varme. Der er imidlertid usikkerhed forbundet med undergrundens beskaffenhed og driftsforholdene. Derfor skrinlagde Farum Fjernvarme planerne i 2020 ¹ . Farum Fjernvarme vil dog fortsat holde øje med udviklingen, de politiske forhold og erfaringerne fra geotermiens udbredelse i Danmark	
Ønske om vindmøller fx på Flyvestation Værløse	FK har tidligere undersøgt mulighederne for at stille vindmøller op inden for kommunegrænsen, og konklusion var dengang, at	Der kan regnes på: vindmøller/solpark på fremmed matrikel, i anden kommune eller hav, med Furesø kommune som ejer.

¹ https://www.energy-supply.dk/article/view/728845/farum_fjernvarme_dropper_geotermiplaner

	der grundet afstandskrav ikke er arealer i Furesø hvor dette er muligt.	
Vedvarende energi solceller/vindmøller) i Furesø drevet/finansieret af borgerforening for at øge borgerne opbakning.	Hvordan kan kommunen bedst understøtte den type initiativer?	undersøges
Sluk for lyset i kommunens institutioner. Børnehaver og skoler har tit alt lyset tændt	Burde ikke forekomme. Alle ledere i Furesø Kommune er udnævnt som klimaambassadører.	Furesø Kommune har reduceret kWh forbruget i egne bygninger, reduktionen af strøm og varme er på 15 %. Resultatet skyldes tekniske løsninger og klimarigtig adfærd. CO2 reduktionen er på 56 %
Vej og transport	Opfølgning/kommentar	Effektivrunding på klima
Nemmere adgang til delebilsordninger som alternativ til bil eller i hvert fald bil nummer to.		Se klimakort 7e.
Tilbyd endnu flere muligheder for lokale oplevelser, der fx kan erstatte flyture til fjerne destinationer. Fx gode/luksus shelters med skov legeplads, oplevelseshøjskole		Svært at beregne på
Findes der tal på sundhedseffekten af at skifte bilen ud med cyklen?	Der findes flere forsøg med dette. Det er selvfølgelig afhængeligt af afstand, fysisk tilstand og tempo.	
Hvad hvis 25% eller 50% af de bilture blev konverteret til cykel/gå/bus ture?	Det har Furesø Kommune ikke tal for, men vi har et tal som siger at vi opnår en reduktion på 25% hvis alle ture under 9 km blev grønne	Se tiltag 7.b Figur 53 i datarapporten https://www.furesoe.dk/media/12685/trafik-og-mobilitet-i-furesoe-kommune-datarapport.pdf
Ved vi hvor mange borgere som arbejder mindre end 10 km væk? Hvor meget CO2 ville blive reduceret hvis de cyklede 2 dage om ugen i 6 måneder af året?	Se figur 2 i datarapport for trafik og mobilitet, https://www.furesoe.dk/media/12685/trafik-og-mobilitet-i-furesoe-kommune-datarapport.pdf	Se Klimakort 7.b som kigger på beslægtede handlinger.
Udvid cykel-i-tog kapaciteten (S-tog)	Kapaciteten i S-togene er (pre corona) udfordret på nogle strækninger. Der er	

	indsat Cykel vogne i midten af toget på (næsten). Pt er vurderingen at yderligere cykelvogne ikke tiltrække flere passagerer.	
Fremme af cyklisme. forældre som gode rollemodeller. Få flere skolebørn til at cykle til skole og skabe et trygt cykelmiljø for dem. Det kan fx være at ens cykel ikke bliver stjålet eller bedre stier som gør det mere attraktivt at tage cyklen.		Se bl.a. Klimaindsats 7a og 7b
Hvilke virkemidler hjælper folk fra bil til cykel? Bedre cykelstier, bedre cykler, mere motion, frisk luft, højere livskvalitet?		Se bl.a. klimaindsats 7a og 7b
Behov for ladestandere til erhvervslivet. fleksible regler for opsætning. Det skal være let teknisk og juridisk.		Se klimatiltag 5, det omhandler forbedring af ladeinfrastrukturen
Arealanvendelse og landbrug		
Plant flere træer og opnå et negativt CO2-bidrag		CO2-effekt er ca. 10 ton per hektar skov per år. Et fuldudvokset træ binder 2-5 ton CO2. Konvertering af 10 % af landbrugsareal til skov vil give en årlig CO2-reduktion på 600-1200 ton.
Lad være at fælde træer. Hvis man fælder træer så udnyt materialerne så CO2'en ikke slippes ud.		Se ovenfor
Økonomisk tilskud til borgere til at plante et træ eller lave tiltag på egen grund fx insekthotel. (udover selve klimaeffekten giver dette en opmærksomhed på		Se ovenfor

bæredygtighed hos borgerne).		
Vi skal huske biodiversiteten selv om den ikke tæller på CO2 kontoen. Med hensyn til Flyvestationen så har de befæstede arealer (startbanen) direkte afløb uden forsinkelse til mosen og Tibberup Å. Hvis man nedsiver på stedet, vil man belaste åen mindre ved store regnskyl og øge biodiversiteten ved at skabe vådområder.		
Generelt/tværgående	Opfølgning/kommentar	Effektvurdering på klimaregnskab
Opfør et eller flere prestigeprojekter, der kan fremstå som grønne "vartegn" for kommunen. Vis både borgere i kommunen og resten af landet, at man mener den grønne omstilling og mind dem om det, hver gang de ser vartegnet.		Først relevant når evt. projekt er defineret.
Klimaundervisning i skolen. Børnene er vores fremtid og de har stor mulighed for at påvirke deres forældre i en grøn retning.	3 skoler i Furesø tilbydes Miljøjagten i 2022 Her vil mellemtrinnet på skolerne gennemgå 3 hele dages hands-on undervisning i forskellige værksteder, som alle har til formål at give eleverne handlemuligheder i forhold til miljø- og klimaproblematikken. Alle skoler tilbydes løbende at låne Legomaterialer og aktivitetshæfte til selv at bygge og udforske varmforsyning og vedværende energi.	Vanskeligt at effektvurdere. Men vi ved at <ul style="list-style-type: none"> - de skoler der har gennemført mit klimaansvar Mit klasselokale har reduceret CO2 udledningen med 16-32 % ved at tage ansvar for at slukke for overflødig forbrug. - de skoler der har gennemført alle elever cykler videre vinterhalvåret, har markant flere elever der cykler i skole.

	<p>Alle skoler og institutioner i Furesø tilbydes at være med i Ingen Skovsvin i Furesø, som er en opfølgende kampagne på Danmarks Naturfredningsforenings affaldsindsamling i april måned</p> <p>Alle skoler i Furesø tilbydes at deltage i Alle Børn Cykler i september, som er Cyklistforbundets nationale kampagne. For at motivere eleverne til at cykle mere og oftere er kampagnen udvidet med Alle Børn Cykler Videre i Furesø, som er en forsættelse henover vinteren</p> <p>Leg med Miljø er et løbende aktivitetstilbud for alle institutioner, som b.la indeholder et aktivitetskatalog med forslag til aktiviteter samt 4 aktivitetskasser med forskellige materialer til aktiviteter inden for emnerne: Energi, Vand, Natur og Affald & genbrug</p> <p>Alle 7. årgangsklasser deltager i FIP, Furesø Innovationsprojekt, hvor de arbejder med problemstillinger inden for FNs Verdensmål/ miljø, bæredygtighed og klima stillet af lokale virksomheder.</p> <p>Teksperimentet er et obligatorisk teknologiforløb for 4.-5.</p>	
--	--	--

	<p>årgang, hvor lærerne har mulighed for at vælge, at deres elever skal arbejde med casen 'Mit klasselokale, mit klimaansvar'.</p> <p>I Fremtidsværkstedets obligatoriske innovationsforløb for 6.-7. årgang har lærerne mulighed for at vælge, at eleverne skal arbejde med upcycling af restmaterialer i samarbejde med den lokale genbrugsstation. Skolerne laver løbende indsatsen mit klimaansvar mit klasselokale hvor eleverne på klasseniveau tager ansvar for at slukke for el, vand og varme, cykle i skole og affaldssortere, nogle klasser vælger at gøre kampagnen til genstand for faglig undervisning i forbindelse med Fremtidsværkstedets undervisningstilbud.</p> <p>Alle skoler arbejder med økologi og madspild i skolehaveforløb, i denne indsats involveres forældrene direkte med sommerferie lugning, hvor eleverne kan fortælle om ressourcer.</p> <p>Alle skoler kan få del i genbrugsstationernes tilbud om at eleverne uddannes som affaldsambassadører samt Vest forbrændings formidlingstilbud både på Vestforbrænding, på</p>	
--	--	--

	skolerne og via undervisningsmaterialer.	
Lav en markedsundersøgelse for at kunne prioritere de forskellige idéer/tiltag, dvs. undersøg holdningen blandt borgerne til de forskellige tiltag fx ved spørgeskemaundersøgelser således, at man kan vælge tiltag med mindst modstand og undgå fiaskoer.		
Lav et klimafolkemøde, så alle ideer og gode tanker kommer ud i resten af Kommunen.	Hvert år afholdes klimaarrangementer i både Værløse, Farum og på flyvestationen	
Jeg har læst det statusnotat, der ligger på hjemmesiden om den grønne omstilling. når nu I allerede har lavet besparelserne hvorfor kommer I så ikke ud til os der bor og lever i kommunen og viser hvordan vi kan gøre det samme?	Det kan lade sig gøre, og omfanget af denne type indsatser afhænger alene af antallet af medarbejdere. PT kan det ikke lade sig gøre.	
Når nu kommunes daginstitutioner, skoler mange steder bruger mindre strøm og varme med adfærd ville man så ikke kunne bruge de samme tiltag hos private og virksomheder? og hvad vil det betyde i forhold til at formindske CO2 udledningen. Hvis man reducerer de samme 15 % kilowatt-timer på el og varme? - reducerer kødforbruget ligesom i kommunens køkkener med 13 procent? -udskifte bil	Alle erfaringer kan deles med private, det handler udelukkende om antal årsværk.	Ikke relevant

<p>med cykel - og hvorfor kører kampagnen ikke i år? Slukke for de ting der ikke er i brug når man alligevel ikke er hjemme i ferierne?</p>		
<p>Klimaside i avisen med klimarelateret information fra kommunen fx hvornår der er repaircafe, foredrag, spejdernes genbrug, ugens klimatip, stories/klumme fra fx grøn guide, nyt om klimafamilier, osv. for at øge opmærksomheden omkring klima og vise borgerne, at de bor i en klimavenlig kommune.</p>	<p>Dette er en mulighed, idet der findes kommercielle udbydere af temaaviser</p>	
<p>Klimaavis og nyhedsbreve der blev omdelt sammen med lokalavisen.</p>	<p>Dette er en mulighed, idet der findes kommercielle udbydere af temaaviser</p>	<p>Ikke relevant</p>
<p>Infoskærm i bymidten/bytorv om klimatiltag</p>		
<p>Foredragsrække eller lignende der giver klimatips, som også har fx en økonomisk (investering) eller sundhedsmæssig (kost) eller oplevelsesmæssig gevinst (fx DN aktiviteter, shelters) samtidig med en klimagevinst. Dette kan måske lokke andre end klimaentusiaster til disse foredrag?</p>	<p>Borgere har af flere omgange afholdt denne slags arrangementer, i lokale foreninger og forvaltningen har arrangeret større event.</p>	
<p>Ifølge CONCITO tallene er "kost" og "ting og sager" store udledere, så de to områder synes jeg er spændende at kigge på. Men jeg ved at nogle</p>		

<p>reagerer meget stærkt på når det antydes at kødforbruget skal reduceres, og de vil måske hellere cykle til arbejde eller tage toget på ferie. Så derfor tror jeg at et bredt fokus på alle områderne, vil fungere bedst ift at invitere så mange som muligt "med indenfor" :)</p>		
<p>Klimafamilierne fik jo deres CO2 udledning beregnet og var gennem et forløb på et halvt år, som jeg har forstået det. Hvad hvis kommunen inviterede ind og gav plads til 50 eller 100 klimafamilier som kommer gennem forløbet i 2022? Hvis 50 eller 100 familier går gennem forløbet og reducerer nogenlunde det samme som de 4 familier, hvor meget er det så? Og kan man regne på de afledte effekter, altså at de nærmeste i familie og venner, også bliver inspireret til at ændre nogle af deres vaner? Hvis hver klimafamilie "påvirker" samme antal personer som der er i familien, eller en faktor 1,5 eller 2 - og de så bare ændrer deres vaner så de reducerer 25% af klimafamiliens reduktion, hvor meget er det så? Og hvad hvis den proces gentages igen i 2023 - 2025? Så længe der er familier som gerne vil</p>	<p>I 2021 havde vi 4 klimafamilier – udvalgt ud af 13 ansøgere. Til dette blev brugt kr. 80.000 og ca. 350 interne timer Der blev bl.a købt konsulenttjenester hos Rådet for Grøn omstilling, der stod for indsamling af data og beregninger før og efter klimafamilierne startede deres adfærdsændringer.</p> <p>Hvis Klimafamilieprojektet skal skaleres op til 50 familier, vil der selvfølgelig kunne drages nogle fordele i forhold til de enkelte fællesmøder der skal afholdes. Men langt det meste arbejde ligger i individuel kontakte, rådgivning, vejledning og beregninger for familierne.</p> <p>Derfor vil en sådan opskalering kræve i omegnen af kr. 800.000, 2-3 interne årsværk samt at det er muligt fuldt ud at frikøbe konsulenten fra Rådet for Grøn Omstilling (der er den eneste der tilbyder denne ydelse) – hvilket ikke er muligt.</p>	

<p>deltage? Det vil ikke nå ud til alle familier i kommunen, men jo flere som kommer gennem forløbet og får set deres egne udledninger "i øjnene" og selv tager initiativ til at ændre deres vaner, jo mere vil de sociale normer ændre sig.</p>		
<p>Vedr. planen, så ser jeg mange fremlagte excel luftkasteller og tro på den teknologiske udvikling. Den teknologiske udvikling har skabt os mange lettelser, men også mange problemer. Dertil kommer at fokus på et problem ofte skaber andre problemer – ofte meget større.</p> <p>Når man har fokus på at løse et problem (f.eks. CO2 ækvivalent udledning) så opstår der et andre: jordens arealanvendelse, naturødelæggelser med vandkraft, sjældne jordarter etc. Vi er efter min mening nået dertil, hvor vi hver især må spare. Derfor er det os forbrugere, der skal i spil til at ændre forbrug.</p> <p>Mindre transport, skru ned for varmen, 'nice to have' ændres til 'need to have' etc. F.eks. ændring fra bomuld/syntetisk til uld kan være et emne. Der er mange andre.</p>		